

GELEŽINKELIO TRANSPORTO PRIEMONIŲ DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 041

(2012-12-19 redakcija, galioja nuo 2013-02-02)

I DALIS BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Bendrosios sąvokos

- 1.1. *Draudikas* – AB „Lietuvos draudimas“.
- 1.2. *Draudėjas* – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
- 1.3. *Draudimo sutartis* – sutartis, kurios šalys yra draudikas ir draudėjas. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti draudikui draudimo įmokas. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudėjui, draudimo sutartyje nurodytam naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta draudimo sutartis, draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudimo sutartyje nustatytas draudiminis įvykis. Draudimo sutartį sudaro šios draudimo taisyklės, prašymas sudaryti draudimo sutartį (jeigu jis buvo pateiktas), draudimo liudijimas, draudimo liudijime nurodytais atvejais numeruoti draudimo sutarties priedai.
- 1.4. *Draudimo taisyklės* (toliau – Taisyklės) draudimo sutarties standartinės sąlygos, kurios yra neatskiriama draudimo sutarties dalis. Taisyklės sudaro:
  - 1.4.1. I dalis Bendrosios sąlygos;
  - 1.4.2. II dalis Geležinkelio transporto priemonių draudimo sąlygos;
  - 1.4.3. III dalis Draudimo apsaugos papildomos sąlygos;Draudikas ir draudėjas susitaria, kurios iš Draudimo sąlygų, Draudimo apsaugos papildomų sąlygų bus taikomos draudimo sutarčiai ir jas nurodo draudimo liudijime.
- 1.5. *Prašymas sudaryti draudimo sutartį* (toliau – Prašymas) – draudiko nustatytos formos rašytinis dokumentas, kuriuo išreiškiamas ketinimas sudaryti draudimo sutartį su draudiku ir kuriuo draudikui suteikiama informacija apie aplinkybes, turinčias įtakos draudimo rizikai.
- 1.6. *Draudimo liudijimas* – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.7. *Draudimo rizika* – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.8. *Naudos gavėjas* – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėju, o draudimo sutartyje nustatytais atvejais ir apdraustojo paskirtas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.9. *Trečiasis asmuo* – asmuo, nesusijęs draudimo santykiais su draudiku ir draudėju pagal šių Taisyklių pagrindą sudarytą draudimo sutartį. Trečiuoju asmeniu nelaikomas asmuo, susijęs su draudiku ar draudėju darbo ar civiliniais sutartiniais santykiais; esantis draudėjo šeimos nariu ar su draudėju bendrą ūkį vedantis asmuo.
- 1.10. *Su draudėju susiję asmenys* – draudėjo darbuotojai ir asmenys, kuriems draudėjas pavedė ar kitaip teisėtai patikėjo saugoti draudimo objektą, rūpintis juo, kiti įstatymų nustatyta tvarka įgalioti atstovai.
- 1.11. *Draudimo suma* – draudimo sutartyje nurodyta arba Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose nustatyta tvarka apskaičiuota pinigų suma, kurios neviršydamas draudikas atlygina draudiminio įvykio metu patirtus nuostolius.
- 1.12. *Draudimo vertė* – draudžiamų turinių interesų vertė, kuri išreiškiama pinigais bei nustatoma draudimo sutartyje numatytu būdu.
- 1.13. *Besąlyginė išskaita (frančizė)* – suma, kuria kiekvieno draudiminio įvykio atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką, išskyrus atvejus, nurodytus Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose.
- 1.14. *Draudimo objektas* – apdrausti turiniai interesai, apibrėžiami draudimo sutartyje.
- 1.15. *Draudiminis įvykis* – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.16. *Nedraudiminis įvykis* – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.
- 1.17. *Žala* – turto sunaikinimas, sugadinimas, praradimas, asmens sužalojimas ar gyvybės atėmimas ir dėl to patirtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl draudimo sutartyje nurodytų draudiminių įvykių. Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose atsižvelgiant į draudimo objektą, žala gali būti apibrėžiama kitaip.
- 1.18. *Nuostoliai* – patirtos žalos piniginė išraiška.

- 1.19. *Subrogacija* (draudiko regresinio reikalavimo teisė) – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens.
- 1.20. *Sistema* – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir/ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių).

2. Draudėjo, draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas turi teisę:
  - 2.1.1. susipažinti su Taisyklėmis ir gauti iš draudiko jų kopiją;
  - 2.1.2. pateikti Prašymą.
- 2.2. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
  - 2.2.1. suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikai. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką, nurodomos Taisyklėse, Prašyme arba draudiko raštu pareikalaujamos jį apie jas informuoti;
  - 2.2.2. draudiko reikalavimu, užpildyti Prašymą;
  - 2.2.3. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudiminius įvykius), sudarytas su kitais draudikais;
  - 2.2.4. sudaryti sąlygas draudikui apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtinę riziką.
- 2.3. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas turi teisę:
  - 2.3.1. reikalauti iš draudėjo visos informacijos, reikalingos draudimo rizikai įvertinti;
  - 2.3.2. apžiūrėti (įvertinti) ketinamą drausti turtą ir/ar turtinę riziką, savo lėšomis paskirti ekspertizę jo vertei nustatyti;
  - 2.3.3. atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasčių.
- 2.4. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudikas privalo:
  - 2.4.1. supažindinti draudėją su Taisyklėmis ir įteikti jų kopiją;
  - 2.4.2. neatskleisti informacijos, gautos apie draudėją, apdraustą asmenį ar naudos gavėją bei kitos draudimo sutartyje nustatytos konfidencialios informacijos, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis. Ši draudiko pareiga lieka ir draudimo sutarties galiojimo metu bei sutarčiai pasibaigus.
- 2.5. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas turi teisę:
  - 2.5.1. reikalauti draudiko padidinti arba sumažinti draudimo sumą, jei jos dydis nurodomas draudimo sutartyje;
  - 2.5.2. pakeisti draudimo sutartyje nurodytą naudos gavėją (išskyrus įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytas išimtis);
  - 2.5.3. įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatytais atvejais prašyti draudiko nutraukti, pakeisti draudimo sutartį;
  - 2.5.4. draudiminio įvykio atveju, reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
  - 2.5.5. įstatymuose nustatyta tvarka gauti informaciją apie draudiminio įvykio tyrimo eigą;
  - 2.5.6. susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslius savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- 2.6. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas privalo:
  - 2.6.1. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui įvertinti, ar draudėjas laikosi draudimo sutartyje nustatytų sąlygų;
  - 2.6.2. suteikti galimybę draudikui ar jo įgaliotam atstovui patikrinti, ar draudėjas laikosi reikalavimų sumažinti draudiminę riziką, jei dėl to šalys susitarė sudarydamos draudimo sutartį ar jos galiojimo metu ir tai nurodė draudimo sutartyje ar jei to reikalauja įstatymai;
  - 2.6.3. laiku mokėti draudimo įmokas;
  - 2.6.4. pasikeitus draudimo rizikai (padidėjus arba sumažėjus) per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos pasikeitimo atvejai yra nurodomi Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose;
  - 2.6.5. pranešti draudikui apie visas draudžiamo objekto tų pačių rizikų draudimo sutartis ir jų sąlygas (draudimo sumas, draudimo objektus bei draudiminius įvykius), sudarytas su kitais draudikais, ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų po draudimo sutarties su kitu draudiku sudarymo;
  - 2.6.6. pasikeitus draudimo sutartyje nurodytam draudėjo buveinės adresu, per 3 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką.
  - 2.6.7. Atsitikus draudiminiam įvykiui draudėjas privalo:
    - a) imtis visų protingų ir prieinamų priemonių stengiantis sumažinti nuostolių dydį;
    - b) apie draudiminį įvykį, nedelsdamas pranešti kompetentingoms institucijoms (apie vagystę ar autoįvykį – policijai, gaisrą – priešgaisrinės saugos tarnybai, komunikacijų avariją – avarinei tarnybai, sprogimą – policijai ir avarinei tarnybai ir t.t.);
    - c) per 1 parą (poilsio ir švenčių dienos neskaiciuojamos) pranešti draudikui ar jo atstovui apie draudiminį įvykį ir suteikti jam išsamią informaciją apie visas draudėjui žinomas tokio įvykio aplinkybes,

- o draudikui paprašius per 3 darbo dienas raštu patvirtinti apie tokį įvykį bei užpildyti draudiko nustatytos formos dokumentus;
- d) pateikti draudikui visus su įvykiu susijusius ir/ar draudiko nurodytus dokumentus ir vykdyti visus draudiko teisėtus reikalavimus;
  - e) padėti draudikui įgyvendinti regresinio reikalavimo teisę, pateikti draudikui visą draudėjui žinomą informaciją apie atsakingą už padarytą žalą asmenį.
- 2.6.8. Jei paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 2.7. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas turi teisę reikalauti sumažėjus ar padidėjus draudimo rizikai, perskaičiuoti draudimo įmoką ir/ar pakeisti draudimo sutarties sąlygas.
- 2.8. Draudimo sutarties galiojimo metu draudikas privalo:
- 2.8.1. išduoti Draudėjo prašomus dokumentus, jeigu Draudėjas yra sumokėjęs atlyginimą už dokumentų išdavimą, t. y. 3 Lt. Dokumentai šiuo atveju – tai: draudimo taisyklių, draudimo sutarties, draudimo liudijimo, prašymo sudaryti draudimo sutartį arba kitų dokumentų nuorašai;
  - 2.8.2. gavęs visą informaciją, reikšmingą nustatant draudiminio įvykio faktą, aplinkybes ir pasekmes bei draudimo išmokos dydį, ne vėliau kaip per 15 darbo dienų išmokėti draudimo išmoką. Jei draudimo sutartyje nustatyta, jog mokamos periodinės draudimo išmokos, šio punkto pirmojo sakinio nuostata taikoma pirmajai periodinei draudimo išmokai;
  - 2.8.3. įstatymų nustatyta tvarka informuoti draudėją, naudos gavėją apie draudiminio įvykio tyrimo eigą.
- 2.9. Jei įvykis yra pripažintas draudiminiu, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokos sumai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitiesia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 2.10. Naudos gavėjas turi teisę:
- 2.10.1. gauti informaciją apie draudiminio įvykio tyrimo eigą;
  - 2.10.2. draudimo sutartyje nustatyta tvarka reikalauti išmokėti draudimo išmoką.
- 2.11. Naudos gavėjas privalo pateikti draudikui visus turimus ir/arba kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka dokumentus ir informaciją apie draudiminio įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį.
- 2.12. Papildomos draudėjo, draudiko ir naudos gavėjo teisės ir pareigos yra nustatytos draudimo sutartyje, Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos Draudimo įstatyme ir kituose teisės aktuose.

3. Draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 3.1. Draudimo sutartį sudaro draudikas ir draudėjas.
- 3.2. Draudimo sutarčiai sudaryti draudėjas pateikia draudikui ar jo atstovui Prašymą ar kitokiu būdu pareiškia ketinimą sudaryti draudimo sutartį. Už Prašyme pateiktų duomenų teisingumą atsako draudėjas.
- 3.3. Draudimo sąlygos nustatomos draudiko ir draudėjo susitarimu, atsižvelgus į draudėjo pateiktą ir rizikos įvertinimo metu gautą (jeigu rizikos įvertinimas buvo atliekamas) informaciją bei dokumentus.
- 3.4. Draudimo sutartis sudaroma raštu, o jos sudarymas yra patvirtinamas draudiko išduodamu draudimo liudijimu.
- 3.5. Jeigu draudimo sąlygos, nurodytos draudimo sutartyje ir šiose Taisyklėse, skiriasi, vadovaujamosi draudimo sutartyje nurodytomis sąlygomis.
- 3.6. Esant prieštaravimams ar neatitikimams tarp Taisyklių Bendrųjų ir Draudimo sąlygų, Draudimo apsaugos papildomų sąlygų nuostatų, taikomos Taisyklių Draudimo sąlygų ir/ar Draudimo apsaugos papildomų sąlygų nuostatos.

4. Draudimo įmokų dydžio apskaičiavimo tvarka ir mokėjimo pagrindai bei atsakomybė ir jų nesilaikymo padariniai

- 4.1. Draudimo įmokos dydį nustato draudikas, vadovaudamasis draudėjo pateikta informacija, reikalinga draudimo rizikai įvertinti.
- 4.2. Draudimo įmoka ir jos mokėjimo terminai nurodomi draudimo sutartyje.
- 4.3. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimo momentu laikoma data, nurodyta mokėjimo dokumente, draudimo įmoką mokant grynaisiais pinigais ar naudojantis pašto paslaugomis. Jeigu draudimo įmoka mokama naudojantis banko paslaugomis, jos sumokėjimo momentu laikoma data, kuria banko sąskaitos išrašė pažymima, kad sumokėta draudėjo pinigų pervedus į draudiko sąskaitą. Jeigu draudimo įmoka mokama tiesioginiu debetu, tai sumokėjimo momentu laikoma data, kuria bankas patvirtino, jog iš draudėjo sąskaitos yra nuskaityti pinigai. Tiesioginio debeto sutarties pasirašymas, nelaide mokos sumokėjimu.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies arba eilinės draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas nesiejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu, draudimo sutartyje nustatytu laiku, draudikas apie tai privalo raštu pranešti draudėjui, nurodydamas, jog per 15 kalendorinių dienų nuo šio pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta ir atnaujinta tik draudėjui sumokėjus draudimo įmoką ar jos dalį. Įvykus draudiminiam įvykiui draudimo apsaugos sustabdymo metu draudikas neprivalės mokėti draudimo išmokos. Laikoma, jog draudėjas gavo draudiko pranešimą, išsiųstą paštu, praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.

- 4.5. Draudėjui nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos, kurios sumokėjimas siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu (nurodytas įmokos sumokėjimo terminas yra ankstesnis arba sutampa su draudimo sutarties įsigaliojimu), draudimo sutartis neįsigalioja nuo draudimo sutartyje nurodytos įsigaliojimo dienos. Jei tokiu atveju draudimo įmoka sumokama pavėluotai, bet ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo draudimo sutartyje numatytos jos įsigaliojimo dienos, draudimo sutartis įsigalioja kitą dieną po draudimo įmokos sumokėjimo.
- 4.6. Jeigu neįmanoma apskaičiuoti tikslios draudimo įmokos, draudimo sutartyje nurodoma minimali avansinė draudimo įmoka.
- 4.6.1. Galutinė draudimo įmokos suma kiekvienam įmokos mokėjimo terminui arba visam draudimo sutarties galiojimo terminui nustatoma remiantis draudėjo pateiktais dokumentais apie faktinę riziką už praėjusį draudimo laikotarpį.
- 4.6.2. Papildomą draudimo įmoką (ji apskaičiuojama kaip skirtumas tarp apskaičiuotos galutinės draudimo įmokos ir minimalios avansinės draudimo įmokos) draudėjas sumoka draudimo sutartyje nurodytais terminais. Minimali avansinė draudimo įmoka, pasibaigus draudimo laikotarpiui, negražinama.

5. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpis. Draudimo apsaugos pradžia.

Draudimo sutarties nutraukimo ir pakeitimo sąlygos.

Draudimo sutarties šalių tarpusavio atsiskaitymo, nutraukus draudimo sutartį, tvarka

- 5.1. Draudimo sutartis sudaroma draudimo sutarties šalių sutartam laikotarpiui. Draudimo laikotarpis nurodomas draudimo liudijime.
- 5.2. Draudimo apsauga prasideda nuo draudimo liudijime nurodytos draudimo laikotarpio pradžios, išskyrus atvejus, kai draudėjas pavėluotai sumoka draudimo įmoką. Šiuo atveju draudimo sutarties įsigaliojimas nurodytas Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.5. punkte.
- 5.3. Draudimo sutartis sudaroma vieneriems metams, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.
- 5.4. Jeigu, pratęsiant draudimo sutartį, šalis nori pakeisti draudimo sutarties sąlygas, ji privalo ne vėliau kaip iki pratęsiamos draudimo sutarties galiojimo pradžios informuoti kitą šalį apie ketinimą keisti draudimo sutarties sąlygas.
- 5.5. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos įsigaliojimo terminą ir/arba jos galiojimo metu:
- 5.5.1. jeigu po draudimo sutarties sudarymo išnyko galimybės įvykti draudimui įvykiai arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priešasčių, nesusijusių su draudiminiu įvykiu ir kt.), draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 5.5.2. draudimo sutarties šalių pageidavimu, jeigu viena šalis ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį raštu įspėja kitą šalį apie draudimo sutarties nutraukimą:
- a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko iniciatyva gavus draudėjo pritarimą, draudikas turi teisę į draudimo įmokos dalį, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui;
- b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva, draudėjui gražinama draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičiuavus draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 30 proc. draudėjų gražintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažesnę sumą, nurodytą Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose) bei pagal tą draudimo sutartį draudiko išmokėtą sumą. Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
- 5.5.3. po 30 kalendorinių dienų, po to, kai viena draudimo sutarties šalis pranešė kitai apie draudimo sutarties esminį pažeidimą:
- a) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudiko reikalavimu, draudėjui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui draudimo įmokos yra negražinamos;
- b) jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo reikalavimu, draudikui iš esmės pažeidus (nustačius jo kaltę) draudimo sutartį, draudėjui gražinamos jo sumokėtos einamųjų draudimo metų draudimo įmokos.
- 5.6. Draudimo sutartis nutrūksta:
- 5.6.1. draudėjui draudimo sutartyje nustatytu terminu nesumokėjus pirmosios draudimo įmokos ar jos dalies, kurių sumokėjimas yra siejamas su draudimo sutarties įsigaliojimu ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip;
- 5.6.2. remiantis Taisyklių Bendrųjų sąlygų 4.4. punktu, jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl draudimo įmokos ar jos dalies nesumokėjimo tęsiasi ilgiau kaip 3 mėnesius, vienašališkai draudiko iniciatyva. Draudikas šiuo atveju turi teisę į iki draudimo sutarties nutraukimo nesumokėtą draudimo įmoką, tarp jų ir draudimo įmoką, tenkančią draudiko prievolės mokėti draudimo išmoką sustabdymo laikotarpiui;
- 5.6.3. pasikeitus apdrausto objekto savininkui, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip. Draudikas turi teisę į dalį draudimo įmokos, kuri yra proporcinga draudimo sutarties galiojimo terminui.
- 5.7. Draudimo sutartis pasibaigia:
- 5.7.1. pasibaigus draudimo sutarties galiojimo terminui;
- 5.7.2. draudikui sumokėjus visas draudimo sutartyje nustatytas draudimo sumas;
- 5.7.3. draudimo sutarties šalių sutarimu;
- 5.7.4. kitais įstatymų nustatytais pagrindais.
- 5.8. Draudikui ir draudėjui raštu sutarus, draudimo sutartis gali būti pakeista.

6. Teisių ir pareigų pagal draudimo sutartis perdavimas

- 6.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
- 6.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo informuoti draudėją prieš 2 mėnesius.
- 6.3. Jeigu draudėjas nesutinka su draudiko pasikeitimu, jis turi teisę nutraukti draudimo sutartį Taisyklių Bendrųjų sąlygų 5.5.2. b punkte nustatyta tvarka.

7. Draudimo išmoka

- 7.1. Draudimo išmoka yra mokama Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.8.2. punkte nustatytais terminais.
- 7.2. Kai sutartyje nurodyta besąlyginė išskaita, apskaičiuota draudimo išmoka mažinama besąlyginės išskaitos suma, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip.
- 7.3. Iš apskaičiuotos draudimo išmokos sumos išskaičiuojamos likusios nesumokėtos pagal draudimo sutartį draudimo įmokos, kurių mokėjimo terminas draudiminio įvykio dieną jau yra suėjęs, jeigu draudimo sutartyje nėra sutarta kitaip.
- 7.4. Jeigu draudiminio įvykio metu draudimo objektas žuvo arba išnyko (apskaičiuota draudimo išmoka yra ne mažesnė nei draudimo suma arba pinigų suma nurodyta Taisyklių Draudimo sąlygose, išskaičiuavus besąlyginę išskaitą), apskaičiuota draudimo išmoka yra mažinama nesumokėtomis draudėjo draudimo įmokomis, neatsižvelgus į jų mokėjimo terminus.
- 7.5. Draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka yra nustatyta Taisyklių Draudimo sąlygose ir/arba Draudimo apsaugos papildomose sąlygose.
- 7.6. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą:
  - 7.6.1. kol draudėjas dokumentais pagrįs nuostolio dydį;
  - 7.6.2. jei draudėjui dėl įvykio, kuris gali būti pripažintas draudiminiu, reiškiamas civilinis ieškinytis ar keliami baudžiamoji byla, ar pradėtas teismo procesas – iki teismo sprendimo įsiteisėjimo ar nutraukimo dienos;
  - 7.6.3. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.
- 7.7. Draudikas neatlygina nuostolių ta dalimi, kuria nuostoliai nukentėjusiajam asmeniui yra atlyginti atsakingo už padarytą žalą asmens, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip.
- 7.8. Jeigu atlyginta tik dalis nuostolių, tai draudimo išmoka mokama išskaičiuavus sumą, kurią draudėjas gavo iš asmens, atsakingo už šios žalos padarymą.
- 7.9. Jeigu draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias sutartis, tai draudimo išmoka, kurią turi mokėti kiekvienas draudikas, sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimui pagal atitinkamą draudimo sutartį, jeigu pagal draudimo išmokos pobūdį yra sudaryta nuostolių draudimo sutartis (ši nuostata taikoma tik nuostolių draudimo sutartims).
- 7.10. Neviršijant išmokėtos draudimo išmokos dydžio, draudikui pereina reikalavimo teisė atsakingam už padarytą žalą asmeniui, išskyrus įstatymų ir draudimo sutartyje numatytus atvejus. Draudėjas privalo pateikti visus turimus reikalavimo teisės pagrindimo įrodymus.
- 7.11. Draudimo išmoka gali būti mažinama:
  - 7.11.1. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys nevykdė bent vieno Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.2.3, 2.6.7. d, 2.6.7. e punktuose nurodyto reikalavimo;
  - 7.11.2. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
- 7.12. Draudimo išmoka gali būti mažinama arba nemokama:
  - 7.12.1. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys nevykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. b, punkte nurodyto reikalavimo;
  - 7.12.2. jei draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys atsisakė savo reikalavimo teisės asmeniui, atsakingam už padarytą žalą, arba šios teisės nebegalima įgyvendinti dėl draudėjo ar su draudėju susijusių asmenų kaltės;
  - 7.12.3. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys neįvykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. a punkte nurodytos pareigos;
  - 7.12.4. jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmenys neįvykdė Taisyklių Bendrųjų sąlygų 2.6.7. c punkte nurodytą pareigą, išskyrus atvejus, kai įrodoma, kad apie draudiminį draudikas sužinojo laiku arba kai pranešimas apie draudiminį įvykį neturi įtakos draudiko pareigai išmokėti draudimo išmoka;
  - 7.12.5. jeigu draudėjas arba su draudėju susijęs asmenys arba apdraustasis arba naudos gavėjas nuostolį padarė tyčia arba bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisėtus duomenis, neteisėtai papildino nuostolio sumą;
  - 7.12.6. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
- 7.13. Jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudikas atleidžiamas nuo draudimo išmokos mokėjimo taip pat šiais atvejais:
  - 7.13.1. jeigu draudimo sutartis sudaryta po draudiminio įvykio;
  - 7.13.2. jeigu draudiminis įvykis įvyko dėl karo veikslių, masinių neramumų (streikų, terorizmo aktų ir pan.) ar radioaktyvaus spinduliuavimo poveikio;
  - 7.13.3. jeigu žala atsirado dėl turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
  - 7.13.4. jeigu draudiminis įvykis įvyko dėl žemės drebėjimo, radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio;

- 7.13.5. jeigu draudiminis įvykis įvyko dėl draudėjo arba su draudėju susijusių asmenų arba apdraustojo arba naudos gavėjo tyčios, nebent tyčiniai veiksmai ar neveikimas yra socialiai vertingi (būtinoji gintis, būtinasis reikalingumas, pilietinės pareigos atlikimas ir kt.);
- 7.13.6. jeigu bet kokia žala tiesiogiai ar netiesiogiai, pilnai ar iš dalies atsirado naudojant sistemą, įskaitant kompiuterinių virusų atakas, su sistemomis susijusių duomenų praleidimus, pakeitimus ar papildymus;
- 7.13.7. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų numatytais atvejais.

8. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

- 8.1. Ginčai, kylantys dėl draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu, o nesusitarus, nagrinėjami Lietuvos Respublikos teismuose.
- 8.2. Draudėjas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka turi teisę kreiptis į Lietuvos Respublikos Draudimo priežiūros komisiją dėl tarp jo ir draudiko kilusių ginčų.
- 8.3. Visais šiose Taisyklėse ir draudimo sutartyje nereguliuotais atvejais taikomos Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų normos, jeigu draudimo sutarties šalys raštu nesusitarė kitaip.

9. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

- 9.1. Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta kitaip.

10. Pranešimai

- 10.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 10.2. Pranešimas, išsiųstas laišku draudimo liudijime nurodytu draudėjo adresu arba perduotas faksimiliniu ryšiu draudimo liudijime nurodytu draudėjo fakso numeriu, laikomas tinkamai įteiktu pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Pranešimas yra laikomas tinkamai įteiktu praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo.
- 10.3. Jeigu pranešimas siunčiamas paštu, pranešimo gavimo data nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę.
- 10.4. Draudėjas turi teisę pasirinkti dokumentų gavimo būdus: gauti juos nemokamai, atvykęs į bet kurį Draudiko padalinį arba prisijungęs prie savitarnos sistemos. Nepasirinkus nė vieno minėtų nemokamų gavimo būdų, dokumentų siuntimas paštu yra mokamas – kainuoja 3 Lt. Dokumentai šiuo atveju – tai: sąskaitos, draudimo sutartys (draudimo liudijimai), informavimas apie laikui nesumokėtą (-as) draudimo įmoką (-as), apie draudimo sutarties nutraukimą dėl nesumokėtų įmokų ir pažymos apie žalos atlyginimo atvejus arba jų nebuvimą.

**AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

II DALIS GELEŽINKELIO TRANSPORTO PRIEMONIŲ DRAUDIMO SĄLYGOS

1. Draudimo sąvokos

- 1.1. Draudimo objektas – turiniai interesai, atsiradę dėl turto (toliau – riedmenų) sunaikinimo, sugadinimo ar dingimo įvykus šiose taisyklėse ar draudimo sutartyje (toliau – sutartyje) nurodytiems draudiminiams įvykiams.
- 1.2. Riedmenys – geležinkelio transporto priemonės, skirstomos į šias pagrindines grupes:
  - 1.2.1. lokomotyvus;
  - 1.2.2. visų rūšių automotrisas;
  - 1.2.3. motodrezinas (išskyrus rankomis nukeliamas nuo bėgių);
  - 1.2.4. keleivinius vagonus;
  - 1.2.5. krovininius vagonus.Draudiko ir draudėjo susitarimu, riedmenys sutartyje gali būti suskirstyti ir į kitokias grupes ar iš viso į grupes neskirstomi.
- 1.3. Darbų paspartinimo išlaidos – draudėjo išlaidos dėl draudiminio įvykio sunaikintiems ar sugadintiems riedmenims atkurti/suremontuoti ir išlaidos, skirtos apmokėti už darbą nakties metu, poilsio ir švenčių dienomis, už viršvalandžius, pagreintą krovinių pristatymą, išskyrus jų pristatymą oro transportu.
- 1.4. Laipsniškas turto savybių visiškas praradimas ar pablogėjimas – pamažu vykstantis bei didėjantis riedmenų fizinių, mechaninių, estetinių savybių pasikeitimas (struktūros, tekstūros, svorio, tūrio, atsparumo, stangrumo, tašumo, elektrinių, magnetinių savybių keitimasis, dilimas, paviršiaus subraižymas, spalvos pasikeitimas ar kitoks sugadinimas, pamatų, sienų pasvirimas, skilimas, trupėjimas ir pan.).
- 1.5. Gaisras – ugnis, atsiradusi ne šiam tikslui skirtame židinyje arba išsiveržusi iš jo ir galinti plisti savaime, taip pat kai gaisro priežastis yra trumpas elektros sujungimas.
Atlyginami ir tie nuostoliai, kurie susidarė dėl dūmų ar suodžių, staiga ir netikėtai išsiveržusių iš gaisro vietos arba šildymo įrenginio.
- 1.6. Žaiba įtrenkimas - tiesioginis žaibo kanalo kontaktas su apdraustu turto, kai juo prateka žaibo srovė.
Atlyginami tiesioginio žaibo poveikio apdraustam turtui nuostoliai bei nuostoliai, atsiradę dėl aukšto potencialo, susidariusio nuo tiesioginių bei artimų žaibo įtrenkimų į oro elektros linijas iki 1 kV įtampos, ryšių bei signalizacijos linijas, perdavimo į apdraustą turtą.
Aukšto potencialo perdavimo į apdraustą turtą nuostoliai atlyginami tik tada, kai įvykio vietoje vienareikšmiškai (t.y. vizualiai ar kitokiu būdu) galima nustatyti, jog apdraustas turtas buvo sugadintas ar sunaikintas tik dėl aukšto potencialo poveikio (t.y. perdegė, suskilo, sutrupėjo saugikliai ir (arba) kitos detalės buvo paveiktos ugnies, karščio, kibirkščiavimo, dėl to pasikeitė jų forma, spalva, matyti apanglėjimai, ištekėjimai, suodžiai, ištripęs/aptripęs metalas ar plastmasė) ir negali būti toliau naudojamas pagal paskirtį.
Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė dėl žaibo įtrenkimo ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveikties medžiams, pastatams, jų dalims, įrengimams ir pan.
- 1.7. Sprogimas - dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįstas staiga vykstantis jėgos pasireiškimas. Talpykla (katilas, vamzdis ar pan.) sprogs ta tuomet, kai jos sienos sudraskomos ir staiga išsilygina slėgių skirtumas talpyklos viduje ir išorėje. Jeigu talpyklos viduje sproginą sukelia cheminė mainų reakcija, tai talpyklai padaryta žala atlyginama net ir tuomet, kai jos sienos nepažeistos.
- 1.8. Valdomy skraidančių aparatų, jų dalių, krovinių užkritis – tai valdomų (arba dėl gedimo, avarijos ar klaidingų piloto veiksmų, jo patirties stokos tapusių nevaldomais) skraidančių aparatų, jų dalių bei krovinių, vežamų tais aparatais, atsitrengimas į judančius ar nejudančius objektus arba susidūrimas su jais.
- 1.9. Vagystė su įsilaužimu yra, kai vagis:
  - įsilaužia, įlipa ar naudodamas padirbtus raktus ar kitokius įrankius patenka į patalpą ar saugomą aptvertą teritoriją;
  - pastato viduje (saugomoje aptvortoje teritorijoje) įsilaužia į rakinamą talpyklą (rakinamą patalpą) arba jai atrakinti panaudoja padirbtus raktus ar kitokius įrankius;
  - iš užrakintos pastato patalpos ar iš saugomos aptvertos teritorijos, prieš tai į ją patekęs arba ten pasislėpęs, pagrobia turtą;
  - į pastato patalpą įsibrauna panaudojęs tikrą raktą arba ten atidaro kokią talpyklą su tikru raktu, kurį jis įgijo vagystės su įsilaužimu ar plėšimo už apdrausto pastato/teritorijos ribų metu.Draudikas atlygina draudėjui taip pat ir tą žalą apdraustam turtui, kurią vagis (vagys) padarė vagystės metu (pvz., išgriovė sieną, sulaužė duris, sugadino spyną, seifą ir pan.).
- 1.10. Plėšimas pastate ar sklypo teritorijoje yra, kai:
  - draudėjo ar vieno iš jo atstovų atžvilgiu panaudojama prievarta, jam protingu būdu priešinantis prieš apdrausto turto atėmimą;
  - draudėjas ar vienas iš jo atstovų apdraustą turtą atiduoda ar leidžia atimti, nes draudimo vietoje jam grasoma fizinės prievartos veiksmais;
  - atimamas apdraustas turtas iš draudėjo ar vieno iš jų darbuotojų, esančių bejėgiškos būklės dėl šio įvykio ar dėl nelaimingo atsitikimo, ar dėl kitos, ne dėl jo kaltės susidariusios priežasties ir jam negalint priešintis;
  - pastato patalpoje (saugomoje aptvortoje teritorijoje) sulaikomas vagiant, ir kai jis, norėdamas išlaikyti pavogtą turtą, draudėjo ar jo atstovų atžvilgiu panaudoja ar grasina panaudoti fizinės prievartos veiksmus.

- 1.11. Vandalizmas po įsilaužimo yra, kai vagis vienu iš taisyklių II dalies 1.9 punkte nurodytų būdų įsilaužia į draudimo vietą ir tyčia sugadina ar sunaikina apdraustą turtą.
- 1.12. Audra – stiprus vėjas (vėjo greitis 20 m/s ir didesnis), dėl to ardomi pastatai, lūžta medžių šakos, išjudinami daiktai.
Kai draudimo vietoje negalima nustatyti vėjo greičio, tai daroma išvada, kad vėjo greitis buvo 20 m/s ir daugiau, jeigu vėjas draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik audra. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio audros poveikio apdraustam turtui,
  - audros ant apdrausto turto užvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ir pan.;
  - lietaus, krušos, purvo, sniego, patekusio į audros apgadintus apdraustus pastatus (patalpas) ir sugadinusio ar sunaikinusio ten esantį apdraustą turtą ar pačius pastatus.
- 1.13. Viesulas – galingas oro sūkurys, susidarantis ten, kur susiduria skirtingų kryptių ir nevienodų greičių bei temperatūrų oro srovės. Jis atrodo kaip besileidžiantis iš debesų piltuvas ar stulpas, kurio viduje oras, kildamas aukštyn, nepaprastai greitai sukasi apie savo ašį. Vėjo greitis ne mažesnis kaip 30 m/s. Viesulo skersmuo gali būti nuo kelių iki kelių šimtų metrų.
- 1.14. Potvynis – staigus ir nenumatytas vandens upėse, ežeruose ar kituose vandens telkiniuose kilimas, dėl kurio gali būti pragaužtos dambos, apsemtos žemesnės miestų, gyvenviečių dalys, žemės ūkio kultūrų pasėlių plotai, automobilių kelių ruožai arba apgadinti pramonės ir komunikacijų objektai.
Nenumatomu potvynis laikomas tuomet, kai pagal statistinius duomenis potvynis draudimo vietoje būna rečiau kaip vieną kartą per dešimt metų. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio potvynio vandens ar potvynio nešamų daiktų ar purvo poveikio apdraustam turtui;
  - potvynio ant apdraustų daiktų užvirtus pastatams, jų dalims, medžiams ir pan.
- 1.15. Liūtis – trumpalaikis intensyvus lietus, kai per 1 val. ir trumpesnį laiką iškrinta 30 mm ir daugiau kritulių.
- 1.16. Kruša – 10 mm ir didesnio skersmens ledo gabaliukų krituliai, kurie iškrinta šiltoju metų laiku per keletą ar keliolika minučių kelių kvadratinį kilometrų plotė.
Kai draudimo vietoje negalima nustatyti liūties/krušos kiekių parametru, daroma išvada, kad liūtis/krušos prametrui atitinka nustatytus šiam papunktyje parametrus, jeigu liūtis/kruša draudimo vietos zonoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams arba sugadinti gerą apdraustą pastatą ar pastatą, kuriame buvo apdrausti daiktai, galėjo tik liūtis/kruša. Atlyginami tik tokie nuostoliai, kurie atsirado dėl:
- tiesioginio liūtis/krušos poveikio daiktams;
  - liūtis/krušos susidariusių vandens telkinių, kurie apsemia apdraustas teritorijas, tačiau atsiradę nuostoliai negali būti atlyginami kaip potvynio sukelti nuostoliai;
  - liūtis/krušos susidariusių tekančio vandens srautų, kurie sugadina ar sunaikina apdraustus daiktus.
- 1.17. Grunto suslūgimas – vietovės taško absoliučios altitudės sumažėjimas dėl lietaus, podirvio vandens ir cheminių procesų dirvoje poveikio, dėl to nusėda pamatai, skyla sienos ar kitokiu būdu sugadinamas ar sunaikinamas turtas.
Atlyginami tik tokie apdrausto turto nuostoliai, kurie atsirado dėl gamtinių jėgų poveikio, sukėlusio grunto suslūgimą.
- 1.18. Nuošliauža – savaiminė grunto slinktis šlaitu žemyn veikiant grunto svorio jėgą.
Atlyginami tik tokie apdrausto turto nuostoliai, kurie atsirado dėl gamtinių jėgų poveikio, sukėlusio nuošliaužą.
- 1.19. Avarija, įvykusi dėl susidūrimo su kliūtimi važiuojant – įvykis, kuriame dalyvavo bent vienas judantis riedmuo ir kuriame, susidūrus su kliūtimi, buvo apgadintas ar sunaikintas apdraustas riedmuo.
Avarijomis nelaikomi:
- įvykiai dėl gamtinių jėgų poveikio;
  - įvykiai, kurie kilo dėl riedmenų eksploatavimo taisyklių arba saugumo technikos reikalavimų nesilaikymo;
  - sugadinimai, atsiradę betarpiškai riedmenyse (stabdant juos, taip pat atsiradę dėl neišvengiamų natūralių procesų – medžiagų, iš kurių padaryti riedmenys, senėjimo, korozijos, puvimo ir pan.).
- 1.20. Riedmens nukritimas nuo bėgių – įvykis, kuriame dėl staiga ir nenumatytai atsiradusių priežasčių ar sąlygų riedmuo nukrito nuo bėgių.
- 1.21. Pašalinių daiktų kritimas ant riedmenų – įvykis, kuriame dėl staiga ir nenumatytai atsiradusių priežasčių ar sąlygų pašaliniai daiktai užkrito ant riedmens, dėl to šis buvo sugadintas ar sunaikintas.
- 1.22. Trečiųjų asmenų veika – apdraustų riedmenų sugadinimas ar sunaikinimas dėl jų tyčinių ar netyčinių veiksmų, tačiau turto sunaikinimas, sugadinimas ar dingimas dėl vagystės su įsilaužimu, plėšimo ar vandalizmo po įsilaužimo yra neatlyginami.
- 1.23. Riedmenų gedimai ir avarija – riedmenų sunaikinimas ar sugadinimas dėl:
- 1.23.1. atsitiktinio įvykio darbo metu, tokio kaip išsireguliuavimas, detalių tvirtinimo atspalaidavimas, apsauginių prietaisų avarija ar klaidingas suveikimas, pašalinių daiktų patekimas;
  - 1.23.2. trūkumų, plyšimų dėl išcentrinėjų jėgų;
  - 1.23.3. vandens trūkumo garo katiluose ar aukšto slėgio induose;
  - 1.23.4. padidėjusio slėgio;
  - 1.23.5. trumpo elektros sujungimo, padidėjusios įtampos ar padidėjusios srovės;
  - 1.23.6. konstrukcijų, medžiagų, projektavimo, gamybos trūkumų ir/ar klaidų bei montavimo klaidų.

Konstrucijų, medžiagų, projektavimo, gamybos trūkumai ir/ar klaidos bei montavimo klaidos – tai konstrukcijų, medžiagų, projektavimo, gamybos bei montavimo darbų neatitikimas gamintojo brėžinių, kitų normatyvinių dokumentų ir/ar reikalavimų, standartų, neatitikimas kompetentingų organizacijų (pavyzdžiui, Lietuvos valstybinės kokybės inspekcijos) nustatytų standartų, gamintojo nustatytos montavimo tvarkos ar būdo;

- 1.23.7. draudėjo darbuotojų klaidingų veiksmų, tačiau draudikas neatlygina nuostolių dėl darbuotojų tyčinių veiksmų, sukėlusių draudiminį įvykį.
Darbuotojų klaidingi veiksmai – tai darbuotojų atsitiktiniai veiksmai, susiję su kvalifikacijos, patirties stoka ir lemiantys prižiūrimų riedmenų avariją ar gedimą.
- 1.24. Draudimo vieta – draudimo sutartyje nurodyti žemės sklypai ar teritorijos, kuriose galioja draudimo apsauga.
- 1.25. Draudimo vertė – tai pinigais išreikšta draudžiamų riedmenų visa vertė, draudėjo nustatoma prieš sudarant draudimo sutartį ir prieš draudiminį įvykį.
- 1.26. Riedmenų draudimo vertė yra:
  - 1.26.1. atkūrimo vertė - tai suma (įskaitant transportavimo bei montavimo išlaidas) sutarties sudarymo dieną ar paskutinę finansinės atskaitomybės (paskutinio turto vertinimo) dieną, kurią reikia išleisti, norint įsigyti tos pačios rūšies ir kokybės, analogiškus riedmenis. Draudiko ir draudėjo susitarimu, sutartyje gali būti nustatyta, kad bus atlyginamos išlaidos naujiems riedmenims įsigyti arba juos iš naujo pagaminti;
  - 1.26.2. likutinė vertė - riedmenų atkūrimo išlaidų vertė, atėmus nusidėvėjimo sumą sutarties sudarymo dieną ar paskutinę finansinės atskaitomybės (paskutinio turto vertinimo) dieną. Draudiko ir draudėjo susitarimu, metinė nusidėvėjimo suma (procentas) gali būti nurodyta sutartyje;
  - 1.26.3. likvidacinė vertė – prastos būklės, neprižiūrimų, apleistų riedmenų, kurių jau nebegalima ar ekonomiškai nebetikslinga naudoti pagal tiesioginę paskirtį, vertė, t.y. pardavimo kaina skubiai išparduodant likviduojamus riedmenis.
- 1.27. Pirmosios rizikos draudimas – tai draudiko atsakomybės ribojimas draudėjo pasirinkta draudžiamų riedmenų draudimo suma, t.y. kiekviena žala atlyginama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, nesvarbu, koks draudžiamo turto draudimo sumos ir draudimo vertės santykis.
- 1.28. Priešgaisrinės apsaugos reikalavimai – reikalavimai, išdėstyti Bendrosiose priešgaisrinės saugos taisyklėse, kituose galiojančiuose standartuose, statybos techniniuose reglamentuose ir normose, technologinėse sąlygose, elektros įrenginių įrengimo ir eksploatacijos taisyklėse, kituose priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose bei specialiose atskirų objektų sąlygose.
- 1.29. Esminės aplinkybės, lemiančios draudimo rizikos padidėjimą, yra nurodytos šiame taisyklių punkte, prašyme sudaryti draudimo sutartį bei tos aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu kreipėsi į draudėją, prašydamas suteikti informaciją (t.y. nurodytos riedmenų paskirties, gabenamų krovinių pakeitimas pavojingėmis, t.y. pradėjus naudoti ne tokius riedmenis ar gabentį ne tokius krovinius, apie kuriuos draudikas, sudarydamas sutartį, raštu teiravosi, pateikdamas draudėjui klausimus prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitokiu būdu). Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir remonto ar rekonstrukcijos darbų vykdymas draudžiamuose riedmenyse (išskyrus atvejus, kai dėl to buvo susitarta sutartyje), draudžiamų riedmenų priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas ir kt.
- 1.30. Priešgaisrinės ar turto apsaugos būklės pablogėjimas – ne dėl trečiųjų asmenų veikos įvykęs dalinis arba visiškai priešgaisrinės ir/ar turto apsaugos sistemos, jos dalies ar atskirų jos elementų demontavimas, atjungimas, jos dalinis ar visiškai neveikimas, nustatytų techninių parametru praradimas, nustatytos techninės priežiūros nevykdymas arba nevisiškai vykdymas, įjungimas ar išjungimas ne laiku ir kt.
- 1.31. Esminės aplinkybės, lemiančios draudimo rizikos sumažėjimą, yra nurodytos šiame taisyklių punkte, prašyme sudaryti draudimo sutartį bei tos aplinkybės, apie kurias draudikas papildomai raštu kreipėsi į draudėją, prašydamas suteikti informaciją (t.y. nurodytos riedmenų paskirties, gabenamų krovinių pakeitimas mažiau pavojingais, t.y. pradėjus naudoti ne tokius riedmenis ar gabentį ne tokius krovinius, apie kuriuos draudikas, sudarydamas sutartį, raštu teiravosi, pateikdamas draudėjui klausimus prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitokiu būdu). Esminių aplinkybių atsiradimu taip pat laikoma ir papildomų priešgaisrinių ir/ar turto apsaugos priemonių sumontavimas, jų patobulinimas ir kt.
- 1.32. Priešgaisrinių, turto apsaugos sistemų patobulinimas – esamų jutiklių, kitų elementų ar jų sistemų įtaurimas, greitaiegiškumo, patikimumo, ilgaamžiškumo ir kt. padidinimas bei neprieinamumo pažeidėjams užtikrinimas, jų veikimo nutrūkimas elektros energijos tiekimui užtikrinimas, ilgesnio sukauptos informacijos laikymo laikotarpio nustatymas bei jos saugumo užtikrinimas, jutiklių bei sistemų dubliavimas ir kt.
- 1.33. Rizikos padidėjimo ar sumažėjimo galimybės atsiradimas – tai sutarties galiojimo metu valdžios ar savivaldybės institucijų naujų reikalavimų ar nurodymų viešas paskelbimas ar rastiškas pateikimas draudėjui, įpareigojantis draudėją imtis tam tikrų nustatytų veiksmų arba paties draudėjo numatyta veika, lemianti esminių aplinkybių, nustatytų taisyklių II dalies 1.29 bei 1.31 punkte, atsiradimą ar pasikeitimą.
- 1.34. Žala – apdraustų riedmenų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas ir turėtos išlaidos (tiesioginiai nuostoliai) dėl šiose taisyklėse ir/ar draudimo sutartyje nurodytų draudiminių įvykių, tačiau negautos pajamos neatlyginamos.
- 1.35. Būtinis ir tikslingas išlaidos turto gelbėjimo metu - minimalios, tačiau leidžiančios draudėjui imtis jam prieinamų protingų priemonių galimai žalai sumažinti, išlaidos arba išlaidos, draudėjo patirtos laikantis draudiko nurodymų draudiminio įvykio metu, jeigu tokie nurodymai draudėjui buvo duoti.

Į šias išlaidas yra įskaitomos visos būtinis ir tikslingos išlaidos, padarytos riedmenims gelbėti ir saugoti iki draudiminio įvykio akto surašymo, nuostoliui sumažinti, sugadintų objektų remonto sąmatoms sudaryti, apskaičiuavi-

- mams, laboratoriniams tyrimams, fotonuotraukoms, sugadintų objektų ir jų išdėstymo eskizams ir kitokiems dokumentams, reikalingiems riedmenų sunaikinimo ar sugadinimo aplinkybėms bei priežastims nustatyti, padaryti, taip pat išlaidos nuostoliams likviduoti - panaudojant specialius rūbus, individualios apsaugos priemonės, transporto priemonės, perkeltiant riedmenis į saugią vietą, sudarant kitas būtinas sąlygas remonto darbams atlikti ir pan.
- 1.36. Sąskaitų pagrįstumas – nustatymas, kad suremontuota ar pakeista tai, kas nurodyta draudiminio įvykio akte, kad darbų įkainiai neviršija vidutinių, nusistovėjusių remonto atlikimo dienų Lietuvoje ir kt.

2. Draudimo objektas

- 2.1. Remiantis turiniais interesais, atsiradusiais dėl riedmenų sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo įvykus šiose taisyklėse ar sutartyje nurodytiems draudiminiams įvykiams, draudžiami sutartyje nurodyti draudėjui priklausantys riedmenys.
- 2.1.1. Be to, gali būti apdrausti riedmenys, draudėjo gauti išsimokėtina arba išperkamosios nuomos būdu ar išsinuomoti pagal turto nuomos sutartį.
- 2.1.2. Draudžiami tik tie riedmenys, kurie turi techninį pasą ir nustatyta tvarka įregistruoti Geležinkelio riedmenų ir konteinerių registre, jeigu sutartyje nenustatyta kitaip.
- 2.1.3. Draudimo sutartis gali būti sudaryta apdraudžiant visus draudėjo riedmenis arba atskiras jų grupes, atskirus objektus.
- 2.2. Draudikui ir draudėjui susitarus ir tai nurodžius sutartyje ar jos prieduose, papildomai galima apdrausti:
- 2.2.1. darbų paspartinimo išlaidas;
- 2.2.2. krovinių pristatymo oro transportu išlaidas;
- 2.2.3. kitas draudėjo ir draudiko sutartas išlaidas.
- 2.3. Jeigu nesusitarta kitaip, šių taisyklių sąlygomis nedraudžiama:
- 2.3.1. savaeigiai ir nesavaeigiai, rankomis nukeliami nuo bėgių, riedmenys;
- 2.3.2. nesavaeigės, rankomis nukeliamos nuo bėgių montavimo bei eksploatacijos priemonės (bokšteliai, kėlimo įrenginiai, defektoskopiniai vežimėliai ir pan.).

3. Draudiminiai įvykiai

- 3.1. Riedmenys draudžiami draudiminių įvykių variantais A ir B (pasirinktinai). Draudimo išmoka mokama už apdraustus riedmenis, kurie sutarties galiojimo metu buvo nenumatyti, staiga ir netikėtai sunaikinti, sugadinti ar prarasti dėl sutartyje nustatyto varianto draudiminių įvykių.
- 3.2. Draudiminių įvykių variantas A:
- 3.2.1. ugnis:
- gaisras,
  - žaibo įtrenkimas,
  - sproginimas,
  - valdomų skraidomųjų aparatų, jų dalių, krovinių užkirtimas;
- 3.2.2. audra;
- 3.2.3. viesulas;
- 3.2.4. potvynis;
- 3.2.5. liūtis, kruša;
- 3.2.6. grunto suslūgimas;
- 3.2.7. nuošliauža;
- 3.2.8. avarija, įvykus susidūrus su kliūtimi važiuojant bei pašalinių daiktų kritimas ant riedmens;
- 3.2.9. riedmens nukritimas nuo bėgių;
- 3.2.10. riedmenų sugadinimas ar sunaikinimas dėl trečiųjų asmenų veikos.
- 3.3. Draudiminių įvykių variantas B:
- riedmenų gedimai ir avarijos.

4. Nedraudiminiai įvykiai

- 4.1. Draudžiant A variantu, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdrausti riedmenys buvo sunaikinti, sugadinti ar prarasti arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių (nedraudiminiai įvykiai):
- 4.1.1. draudėjo ar jo atstovo veiksmų, nukreiptų nepagrįstai ir neteisėtai gauti draudimo išmoką;
- 4.1.2. neišvengiamų natūralių procesų (korozijos, puvimo, natūralaus nusidėvėjimo ir pan.) bei laipsniško turto savybių visiško praradimo ar pablogėjimo;
- 4.1.3. netiesioginio žaibo poveikio riedmenų elektros įrengimams, tačiau išskyrus atvejus, nurodytus taisyklių II dalies 1.6 punkte;
- 4.1.4. elektros srovės poveikio riedmenų elektros įrenginiuose (leistinų įtampos apkrovų viršijimo, izoliacijos defektų, trumpo sujungimo, kontakto nebuvimo, matavimo, reguliavimo ar apsauginių prietaisų gedimo), išskyrus atvejus, kai dėl šios priežasties gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą.
- 4.2. Draudžiant B variantu, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdrausti riedmenys buvo sunaikinti, sugadinti ar prarasti arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių (nedraudiminiai įvykiai):

- 4.2.1. detalių, kurios pagal savo paskirtį ir/ar darbo pobūdį labai dyla ar linkusios kitaip greitai nusidėvėti, tokių kaip žarnos, guminės, tekstilinės ar plastmasinės futeruotės ir juostos, šepetčiai, trosai, vielos, grandinės, diržai bei stiklinės, porcelianinės ar keraminės detalės ir kt.;
  - 4.2.2. katilų ar rezervuarų futeruočių, krosnių grotelių, degiklių tūčių;
  - 4.2.3. kuro, filtrų užpildų, šaldymo agento, valymo medžiagų, tepalų, alyvos užpildo;
  - 4.2.4. katalizatorių, chemikalų, kontaktinių medžiagų (reguliuojančių kitų medžiagų tarpusavio veikimą);
  - 4.2.5. nuostolių dėl sunaikinimų, sugadinimų ar praradimų dėl gaisro, tiesioginio ar netiesioginio žaibo poveikio, sprogdimo, gaisro gesinimo ir po to einančio riedmenų išardymo, išmontavimo ir nuolaužų pašalinimo, lėktuvų ir/ar kitų valdomų skraidančių aparatų, jų dalių, krovinių užkritimo, vagystės, vagystės su įsilaužimu arba bandomo pavogti ar įsilaužti, objekto suirimo, po laidžio vandens užliejimo, potvynio, užpylimo, žemės drebėjimo, grunto suslūgimo, nuošliaužos, kitų gamtinių jėgų ar stichinių nelaimių;
  - 4.2.6. nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų, už kuriuos įstatymų nustatyta tvarka ar pagal sutartį atsako gamintojas, tiekėjas, pardavėjas, nuomotojas, remontuojanti ar techninę priežiūrą atliekanti įmonė;
  - 4.2.7. nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų dėl defektų ir/ar kitų trūkumų, kurie egzistuoja draudimo sutarties įsigaliojimo momentu ir apie kuriuos draudėjas arba jo atstovai žinojo ar turėjo žinoti, ir neatsižvelgiant į tai, ar žinojo draudikas apie šiuos defektus ir kitus trūkumus;
  - 4.2.8. nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų dėl nuolat veikiančių eksploatacijos faktorių, t.y. sudilimo, korozijos, erozijos, kavitacijos, bet kurios įrengimo dalies sugadinimo ar susidėvėjimo, sukkelto įprastų darbo ar bet kurių kitų ilgalaikių cheminio ar atmosferinio poveikio sąlygų, per didelio rūdžių, purvo (dumblo), garo katilų nuovirų ar kitų nuosėdų sluoksnio susidarymo;
  - 4.2.9. nuostolių dėl įvairių rūšių netiesioginių nuostolių ir/ar atsakomybės dėl baudų, netesybų, negautų pajamų, verslo nutrūkimo;
  - 4.2.10. nuostolių dėl gedimų ir suirimų, atsiradusių tikrinant, apgalvotai (tyčia) per daug apkraunant, eksperimentuojant arba bandant, dėl to susidaro nenormalios darbo (eksploatacijos) sąlygos;
  - 4.2.11. nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų, atsiradusių naudojant apdraustą riedmenį po įvykio, bet dar neatlikus viso remonto, kuris garantuotų jo normalų (t.y. gamintojo ar tiekėjo nustatytą) veikimą.
- 4.3. Draudžiant A ir (ar) B variantu, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdrausti riedmenys buvo sunaikinti, sugadinti ar prarasti arba atsirado nuostolių dėl draudėjo ar jo atstovo ne kvalifikuotų (neprofesionalių) veiksmų taisant, remontuojant, montuojant ir prižiūrint riedmenis, jeigu tai patvirtinta Valstybės inspekcijos aktais ar kitais jos dokumentais bei riedmenų ir jų sudedamųjų dalių išvogimo ar išgrobstymo po draudiminio įvykio.
- 4.4. Draudikas taip pat neatlygina draudėjui nuostolių už sunaikintą, sugadintą ar prarastą apdraustą turtą, kurie kilo ar padidėjo dėl to, kad draudžiant nuo ugnies:
- žaibo įtrenkimo metu turto elektros apsaugos apskaitos aparatūra nebuvo sunaikinta ar sugadinta arba įvykio vietoje vienareikšmiškai negalima nustatyti apdrausto turto sugadinimo ar sunaikinimo požymių;
  - talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose dėl draudėjo ar jo atstovo kaltės susidarė vakuumas.

5. Draudimo vieta

- 5.1. Riedmenys draudžiami sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Draudimo vieta yra Lietuvos teritorija arba kitos sutartyje nustatytos teritorijos, žemės sklypai.

6. Draudimo vertė ir draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Išskaita

- 6.1. Draudimo vertė.
- 6.1.1. Riedmenų draudimo vertė gali būti:
    - atkūrimo vertė;
    - likutinė vertė;
    - likvidacinė vertė.
  - 6.1.2. Riedmenų draudimo vertė nustatoma remiantis draudėjo turimais dokumentais, turtą vertinančių organizacijų pateiktu įvertinimu arba draudiko įvertinimu.
  - 6.1.3. Pridėtinės vertės mokestis (toliau tekste – PVM) įtraukiamas į riedmenų vertę ir atlyginamas išmokant draudimo išmoką tik tada, kai draudėjas, sudarydamas sutartį, pateiktuose dokumentuose nurodo draudikui, kad, turtui dingus arba jį visiškai sugadinus, PVM iš biudžeto nebus gražinamas.
  - 6.1.4. Draudikui ir draudėjui susitarus ir tai nurodžius sutartyje, gali būti nustatyti ir kiti draudimo vertės nustatymo būdai.
  - 6.1.5. Gauti išsismokėtinai, pagal turto nuomos, panaudos ar kt. sutartį valdomi ar tvarkomi riedmenys draudžiami nuomos, panaudos ar kt. sutartyje nurodyta verte, kuri gali būti padidinta šių riedmenų remontui draudėjo prieš sudarant sutartį padarytų ir dokumentais patvirtintų išlaidų suma arba taisyklių II dalies 6.1.1 bei 6.1.2 punktuose nurodyta verte.
  - 6.1.6. Riedmenys, kurių likutinė vertė sutarties sudarymo dieną yra mažesnė negu 40% šių riedmenų atkūrimo vertės, draudžiami likutine arba likvidacine verte.
Tik turint draudiko aprobuotą (patvirtintą) draudimo vertės apskaičiavimą, tokus riedmenis galima drausti ir atkūrimo verte.

- 6.2. Draudimo suma. Nevisiškas draudimas.
  - 6.2.1. Sutartyje nustatyta draudimo suma gali būti lygi visai draudimo vertei arba, nevisiško draudimo atveju, jos daliai. Riedmenys, kurių draudimo suma lygi likvidacinei vertei, draudžiami visa likvidacine verte, jeigu sutartyje nenustatyta kitaip.
  - 6.2.2. Draudėjas, sutartyje nurodydamas, jog sudaryta pirmosios rizikos draudimo sutartis, gali pasirinkti draudimo sumą, mažesnę už draudimo vertę.
  - 6.2.3. Jeigu sutartyje nustatyta draudimo suma yra mažesnė už draudimo vertę ir joje nėra nurodyta, jog tai pirmosios rizikos draudimo sutartis, tai, įvykus draudiminiam įvykiui, draudikas atlygins draudėjui jo patirtų nuostolių dalį, proporcingą draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui.
  - 6.2.4. Taisyklių II dalies 2.2 punkte nurodytos išlaidos draudžiamos pirmosios rizikos draudimu, jų draudimo sumos sutartyje nurodomos atskirai.
- 6.3. Riedmenys draudžiami su išskaita, jeigu draudimo sutartyje nenustatyta kitaip. Išskaita gali būti besąlyginė arba sąlyginė.

7. Draudimo įmokos apskaičiavimas

- 7.1. Draudimo įmoką draudikas apskaičiuoja, atsižvelgęs į prašyme ir (ar) kituose dokumentuose pateiktą bei gautą kitą informaciją, į draudėjo prisimtus įsipareigojimus dėl išskaitos taikymo bei įmokos mokėjimo, draudimo apsaugos trukmę, kitas draudimo sutartyje nustatytas papildomas sąlygas bei draudimo rizikos įvertinimo rezultatus.
- 7.2. Draudžiant riedmenis likutine verte, draudikui ir draudėjui susitarus ir tai nurodžius sutartyje, kad įvykus draudiminiam įvykiui draudikas atlygins draudėjui remontui naudojamų detalių ar medžiagų nuostolius neišskaičiavęs nusidėvėjimo, draudikas apskaičiuoja draudimo įmoką įvertinęs šią riziką.

8. Draudimo rizikos padidėjimo ar sumažėjimo atvejai

- 8.1. Draudimo rizikos padidėjimas – tai sutartyje numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminės įtakos padidėti draudiminio įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai), pasikeitimas arba atsiradimas.
- 8.2. Rizikos sumažėjimas - tai sutartyje numatytų aplinkybių, galinčių turėti esminės įtakos draudiminio įvykio atsitikimo tikimybei ir šio įvykio galimų nuostolių dydžiui (draudimo rizikai) sumažėti, pasikeitimas arba atsiradimas.

9. Papildomos draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos

- 9.1. Prieš sudarydamas sutartį, draudėjas, atsižvelgdamas į taisyklių I dalies 2.2. punkto reikalavimus, privalo:
  - 9.1.1. pateikti užpildytą ir pasirašytą draudiko nustatytos formos raštišką prašymą sudaryti sutartį ir apdraudžiamų riedmenų apyrašą su nurodyta riedmenų verte sutarties sudarymo dieną ar paskutinę finansinės atskaitomybės (paskutinio riedmenų vertinimo) dieną prieš sutarties sudarymą, arba pateikti, savarankiškai ar draudiko prašymu kitus dokumentus ar informaciją, draudiko sprendimu turinčius pakankamai informacijos sutarčiai sudaryti;
  - 9.1.2. informuoti draudiką raštu apie bet kokį draudimo rizikos pasikeitimą (bet kokį informacijos, nurodytos prašyme drausti ar kitame jo pateiktame dokumente, pasikeitimą) ar naujų aplinkybių atsiradimą ar apie jam (draudėjui) žinomas prašyme nurodytų riedmenų sugadinimo, sunaikinimo ar dingimo, įvykusio po prašymo draudikui įteikimo (arba pasiūlymo iš draudiko gavimo), tačiau dar prieš pasirašant sutartį, priežastis ir faktus;
  - 9.1.3. leisti draudiko atstovui, dalyvaujant draudėjui, apžiūrėti pageidaujamus drausti riedmenis ir įvertinti draudimo riziką bei nustatyti riedmenų vertę.
- 9.2. Draudimo sutarties galiojimo metu, draudėjas privalo:
  - 9.2.1. imtis reikiamų ir protingų atsargumo priemonių, reikalingų žalos prevencijai. Draudėjo veikla turi atitikti saugumo reikalavimus (priešgaisrinės apsaugos, gamybos technologijos, darbo saugos ir pan.), kurie nustatyti įstatymuose, norminiuose aktuose ir draudimo sutartyje, išlaikyti tvarkingos būklės riedmenis, jų neperkrauti;
  - 9.2.2. patbulinti esamas ar papildomai įsigyti (naujai įsirengti) priešgaisrinės, riedmenų apsaugos sistemas bei vykdyti kitas sąlygas dėl draudimo rizikos mažinimo, jei dėl jų šaly susitarė raštu prieš sudarydamas sutartį ar jos galiojimo metu arba jei to reikalauja įstatymai;
  - 9.2.3. apie kiekvieną draudimo rizikos padidėjimą arba atsiradusią galimybę jai padidėti per taisyklių I dalies 2.6.4. punkte nurodytą laikotarpį pranešti draudikui net ir tuo atveju, jeigu rizika padidėjo ne dėl jo (draudėjo) valios.
- 9.3. Atsitikus draudiminiam įvykiui, draudėjas privalo:
  - 9.3.1. pateikti draudikui įvykio kilimo priežasties nustatymo aktą, surašytą draudėjo atstovų tais atvejais, kai draudėjas pats prižiūri ir eksploatuoja riedmenų sistemas (šildymo, aprūpinimo vandeniu sistemas, elektros ir telekomunikacijų tinklus);
  - 9.3.2. dalyvaujant draudiko atstovui, surašyti sunaikintų, sugadintų ar prarastų riedmenų sąrašą, nurodant jų riedmenų (jų dalių) kiekį ir vertę, buvusią prieš pat draudiminį įvykį, ir jį pateikti draudikui;

- 9.3.3. išsaugoti po draudiminio įvykio likusias sugadintas ir nesugadintas riedmens dalis, iki atvykus draudikui atstovas, tačiau ne mažiau kaip tris darbo dienas po pranešimo raštu apie draudiminį įvykį išsiuntimo draudikui;
  - 9.3.4. pateikti draudikui dokumentus, reikalingus riedmenų sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, tarp jų ir dokumentus apie apdraustų riedmenų kiekį ir vertę buvusią prieš pat draudiminį įvykį, bei sugadintų riedmenų atkūrimo (remonto) sąmata, atliktų darbų priėmimo aktus, sąskaitas ir kt.;
  - 9.3.5. suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę nevaržomai tirti žalos priežastis bei nustatyti nuostolio dydį (susipažinti su riedmenų apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kt. dokumentais).
- 9.4. Draudėjas turi teisę sudaryti papildomą draudimo sutartį, jeigu apdrausta tik dalis riedmenų ar dalis rizikos.
- 9.5. Draudikas privalo:
- 9.5.1. gavęs pareiškimą dėl draudiminio įvykio, ne vėliau kaip per tris darbo dienas, dalyvaujant draudėjui ar jo įgaliotam atstovui, surašyti riedmenų sunaikinimo ar sugadinimo aktą;
  - 9.5.2. nedelsdamas paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi;
  - 9.5.3. atlyginti išlaidas, kurias draudėjas padarė (ir kurios buvo būtinos ir tikslingos) siekdamas sumažinti nuostolių arba jų išvengti. Šių išlaidų ir nuostolių atlyginimo suma gali viršyti draudimo sumą. Jeigu draudimo suma mažesnė už riedmenų vertę, tai šios išlaidos padengiamos tokiu pat santykiu, kaip ir nuostoliai;
  - 9.5.4. surašęs riedmenų sunaikinimo ar sugadinimo aktą, per dvi darbo dienas perduoti draudėjui sąrašą dokumentų, kurie turi būti pateikti jam draudiminio įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti. Sąraše turi būti nurodyta, kuriuos dokumentus privalo pateikti draudėjas ir kuriuos, draudiko prašymu, kitos kompetentingos organizacijos (policija, teismai, Valstybinė inspekcija ir pan.). Jeigu, gavus visus draudiko pateiktame sąraše reikalaujamus dokumentus, paaiškėja, kad šių dokumentų įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti nepakanka, draudikas turi teisę dar kartą, jeigu po draudiminio įvykio sutarties šalys nesusitarė ko kita, pateikti papildomą dokumentų, reikiamų draudiminio įvykio priežastims ir aplinkybėms bei nuostolio dydžiui nustatyti, sąrašą.
- 9.6. Draudikas turi teisę draudimo sutartį nutraukus draudėjo iniciatyva, draudėjui grąžinti draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laiką, išskaičius draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (iki 25 procentų draudėjui grąžintinos draudimo įmokos sumos, bet ne mažiau kaip 100 Lt) bei pagal tą draudimo sutartį mokėtas sumas.

10. Nuostolio nustatymas

- 10.1. Nuostolį nustato draudikas, vadovaudamasis surašytu riedmenų sunaikinimo ar sugadinimo aktu, gautais iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų dokumentais, reikalingais riedmenų sunaikinimo ar sugadinimo priežastims ir nuostolių dydžiui nustatyti, bei draudėjo pateiktais dokumentais, kuriais, sudarant sutartį, buvo vadovaujamasi nustatant riedmenų draudimo vertę.
- 10.2. Nuostoliu laikoma:
- 10.2.1. kai riedmenys buvo apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudiminio įvykio sunaikinti ar prarasti - analogiškų gamybinių įrengimų atkūrimo (įsigijimo) vertė prieš pat draudiminį įvykį;
  - 10.2.2. kai riedmenys apdrausti atkūrimo verte ir dėl draudiminio įvykio buvo sugadinti – šių riedmenų remonto kaina.
Remonto (atkūrimo) kaina laikoma nuostoliu tik suma, neviršijanti tų riedmenų atkūrimo vertės;
  - 10.2.3. kai riedmenys buvo apdrausti likutine (arba likvidacine) verte ir dėl draudiminio įvykio sunaikinti ar prarasti - likutinė (likvidacinė) šių riedmenų vertė, buvusi prieš pat draudiminį įvykį;
  - 10.2.4. kai riedmenys buvo apdrausti likutine (arba likvidacine) verte ir dėl draudiminio įvykio sugadinti – šių riedmenų remonto kaina, įvertinus detales ar medžiagų nusidėvėjimą, arba, įvertinus taisyklių II dalies 7.2 punkto nuostatas, remonto kaina be nusidėvėjimo.
Remonto kaina laikoma nuostoliu tik suma, neviršijanti tų riedmenų likutinės (likvidacinės) vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį.
- 10.3. Į nuostolio sumą taip pat įskaitomos visos būtinos ir tikslingos išlaidos, gelbėjimo metu padarytos riedmenims gelbėti.
Tokios išlaidos atlyginamos proporcingai draudimo sumos ir draudimo vertės santykiui, neatsižvelgiant į tai, kad išlaidos kartu su žalos dydžiu viršija draudimo sumą.
Ugniagesių ar kitų organizacijų, įpareigojų suteikti pagalbą, darbų išlaidos neatlyginamos.
- 10.4. Nuostolis apskaičiuojamas:
- 10.4.1. kai riedmenys sunaikinti – atėmus iš nuostolio sumos išlikusią naudingą sunaikintų riedmenų vertę (liekanų vertę);
  - 10.4.2. kai riedmenys sugadinti – atėmus iš nuostolio sumos pakeistų sugadintų dalių/detalių (jų liekanų) naudingą vertę.
- 10.5. Kai dėl nuostolio dydžio ir įvykio priežasties tarp šalių kyla nesutarimų, draudikas ir draudėjas gali susitarti, kad nuostolio dydį ir įvykio priežastis nustatytų ekspertai. Ekspertai skiriami įstatymų nustatyta tvarka. Ekspertų išvados yra privalomos, jeigu neįrodyta, kad jos aiškiai skiriasi nuo tikrosios padėties. Remdamasis šiomis išvadomis, draudikas apskaičiuoja draudimo išmoką.

11. Draudimo išmokos apskaičiavimo tvarka

11.1. Draudimo išmoka draudėjui apskaičiuojama:

11.1.1. kai riedmenys buvo apdrausti visa verte:

- jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdraustų riedmenų vertė nepasikeitė arba ji sumažėjo – realaus nuostolio sumos, bet ne daugiau kaip atskiros riedmenų grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertės;
- jeigu per sutarties galiojimo laikotarpį apdraustų riedmenų vertė padidėjo – tokiu procentu nuo realaus nuostolio sumos, kokį procentą sudaro draudimo suma nuo riedmenų vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį, bet ne daugiau kaip atskiros riedmenų grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertės. Ši nuostata negalioja, jeigu prieš draudiminį įvykį buvo nustatyta, kad atskiros riedmenų grupės (atskiro objekto, daikto) draudimo vertė yra iki 10% didesnė už draudimo sumą;

11.1.2. kai riedmenys buvo apdrausti ne visa verte, tačiau sutartyje buvo nustatyta, jog draudžiama pirmosios rizikos draudimu – realaus nuostolio dydžio, bet ne daugiau kaip draudimo sumos ir atskiro objekto, daikto draudimo vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį.

Pirmosios rizikos draudimui negalioja nevisiško (proporcinio) draudimo nuostatos, t.y. neatsižvelgiama į riedmenų vertės santykį sutarties sudarymo dieną ir prieš pat draudiminį įvykį;

11.1.3. kai riedmenys buvo apdrausti ne visa verte ir sutartyje nebuvo nustatyta, jog draudžiama pirmosios rizikos draudimu - atsižvelgiant į šių taisyklių II dalies 6.2.3 punkto nuostatas.

11.2. Draudimo išmoka, draudėjo pageidavimu, mokama jam arba, pateikus draudikui remontuojančios apdraustą sugadintą objektą (daiktą) organizacijos pagrįstas sąskaitas, kitus dokumentus, tiesiogiai draudėjo ir draudiko raštiškai sutartai remontuojančiai organizacijai.

Prieš išmokėdamas draudimo išmoką tiesiogiai remontuojančiai organizacijai, draudikas turi teisę įsitikinti, kad dėl draudiminio įvykio sugadinto (sunaikinto) turto remontas atliktas arba sugadintos dalys pakeistos, patikrinti, ar pateiktos remontuojančios organizacijos sąskaitos pagrįstos.

**AB "Lietuvos draudimas"
Valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

III DALIS
DRAUDIMO APSAUGOS PAPILDOMOS SĄLYGOS

**Draudimo nuostolio apskaičiavimo, draudžiant turtą likutine verte,
draudimo sąlyga Nr. 0411**

Draudikas ir draudėjas susitaria dėl šios sąlygos taikymo ir Geležinkelio transporto priemonių draudimo sąlygų 10.2.4 punktas išdėstomas taip:

„10.2.4. kai riedmenys buvo apdrausti likutine (arba likvidacine) verte ir dėl draudiminio įvykio sugadinti – šių riedmenų remonto kaina be nusidėvėjimo.

Remonto kaina laikoma nuostoliu tik suma, neviršijanti tų riedmenų likutinės (likvidacinės) vertės, buvusios prieš pat draudiminį įvykį;”

**AB “Lietuvos draudimas”
Valdybos pirmininkas**

Kęstutis Šerpytis

